

Käyttöturvallisuustiedote

Ardex P 2-K, kovettaja

1. Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Tarkistettu: 27-07-2007/ JR Korvaa: 25-10-2005	Toimittaja: Ardex OY Kalkkipellontie 4 FI-02650 Espoo Puh:+358 96869140 Faksi:+358 9 68691433 Sähköposti: ardex@ardex.fi
---	--

2. Vaaran yksilöinti

Syövyttävää/Frätande. Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä/Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä/Kan ge allergi vid hudkontakt. Haitallista vesiliölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä./Skadligt för vattenorganismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
Lisätietoja Kun kahta aineosaa sekoitetaan keskenään, on perehdyttävä molempien ainesosien käyttöturvallisuustiedotteisiin.

3. Koostumus ja tiedot aineosista

EINECS-nro	CAS-nro	Aineet	Luokitus	p/p %
202-859-9	100-51-6	Bentsyylialkoholi	Xn;R20/22	10-30
203-149-1	103-83-3	Bentsyylidimetyyliamiini	R10 Xn;R20/21/22 C;R34 R52/53	5-10
216-032-5	1477-55-0	m-ksylen-alfa,alfa'-yleenidiamiini	C;R34 Xn;R20/22	30-60
220-666-8	2855-13-2	3-aminometyyli-3,5,5-trimetyylisykloheksyyliamiini	Xn;R21/22 C;R34 R43 R52/53	30-60
203-632-7	108-95-2	Fenoli	Mut3;R68 T;R23/24/25 Xn;R48/20/21/22 C;R34	< 1

R-lausekkeiden sanamuoto, katso osa 16.

4. Ensiaputoimenpiteet

Hengitettynä Mene raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.
Nieltynä Huuhtelee suu huolellisesti ja juo 1–2 lasillista vettä pienin kulauksin. Ei saa oksennuttaa. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.
Ihokosketuksen kautta Poista saastuneet vaatteet heti. Pese iho vedellä ja saippualla. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.
Silmäkosketuksen kautta Avaa silmä hyvin, poista mahdolliset piilolinssit ja huuhtelee heti vedellä (mieluiten silmien huuhteluun tarkoitetuilla välineillä). Käänny heti lääkärin puoleen. Jatka huuhtelua, kunnes potilas pääsee lääkärin hoitoon.
Muut tiedot Lääkärin hoitoon hakeuduttaessa mukana on oltava käyttöturvallisuustiedote tai -etiketti. Oireet: Katso osa 11.

Chemtox A/S, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding Tlf.: +45 75508811, Fax: +45 75508810, E-mail: chemtox@chemtox.com

Tarkistettu: 27-07-2007/JR
Korvaa: 25-10-2005

Ardex P 2-K, kovettaja

5. Palontorjuntatoimenpiteet

Sammuta jauheella, vaahdolla, hiilidioksidilla tai vesisumulla. Älä ruiskuta vedellä, koska se voi aiheuttaa palon leviämisen. Jäähdytä syttymätöntä varastoa vedellä tai vesisumulla. Siirrä säiliöt pois paloalttiilta alueelta, jos voit tehdä sen vaaratta. Vältä höyryjen ja savukaasujen sisään hengittämistä ja mene raittiiseen ilmaan. Tuotteen kanssa kosketuksissa ollut sammutusvesi voi olla syövyttävää.

6. Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

Käytä osassa 8 mainittuja henkilösuojaimia. Vuotanut aine kootaan ja imeytetään hiekan tai muun absorboivan aineen avulla ja siirretään tarkoitukseen sopiviin jätesäiliöihin. Lisätietoja hävittämisestä on osassa 13. Vuotanutta ainetta ei saa päästää viemäriin eikä pintavesiin. Varoitus! Syövyttävää.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely

Lisätietoja varoimista ja henkilösuojaimista on osassa 8.

Varastointi

Aine on säilytettävä turvallisesti, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista, rehusta, lääkevalmisteista ym. Säilytettävä kylmässä, jäätymiseltä suojatussa paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Varotoimenpiteet

Työ on suoritettava tilassa, jonka prosessi-ilmanvaihto on tehokas (esim. kohdepoisto). Käytävissä on oltava juoksevaa vettä ja silmien huuhteluun tarkoitetut välineet. Pese kädet ennen taukoja, ennen sosiaalitilojen käyttöä ja töiden jälkeen.

Hengityksensuojaus

Käytä hengityssuojainta, jossa on AK suodatin.

Käsineet ja suojavaatetus

Käytä suojakäsineitä tyyppiä nitrilikumi. Käytä hupullista haalaria.

Silmiensuojaus

Käytä suojalaseja/kasvonsuojainta.

Työperäisen altistuksen HTP-arvot

Aineosat	Altistuksen HTP-arvo	Huomautukset
Fenoli	2 (8h), 5 (15m) ppm 8 (8h), 20 (15m) mg/m ³	iho
m-ksylen-alfa, alfa'-yleenidiamiini	- (8h), - (15m) ppm 0,1 (8h), - (15m) mg/m ³	iho

Huomautukset

iho: Aine voi imeytyä elimistöön ihon kautta.

Kontrollimenetelmät

Työperäisen altistuksen mainittujen raja-arvojen noudattamista voidaan seurata työterveydenhoitomittauksilla.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

lomuoto: Neste	Vesiliukoisuus: Osittain liukeneva
Väri: Kellanruskea	Leimahduslämpötila: 101 °C
Haju: Amiinin hajua	Syttyvyys: 435 °C
Kiehumislämpötila: 205 °C	Itsesyttymislämpötila: Ei itsestään syttyvää
Tiheys: Noin 1 g/ml	Räjähdyksäraja: 1,3-13,0 til-% ilmassa
Höyrynpaine: 0,1 hPa (20 °C)	Viskositeetti: Noin 100 mPa*s (20 °C)

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Tuote on stabiili, kun sitä käytetään toimittajan ohjeiden mukaan.

Kovettumisaika: Noin 16 tuntia.

11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Välitön

Hengitettynä

Terveydelle haitallista hengitettynä. Hengitettynä syövyttää ylempiä hengitysteitä. Aiheuttaa kivelyä nenässä, suussa ja nielussa sekä aivastuttaa, yskittää ja aiheuttaa hengitysvaikeuksia ja rintakipuja. Tuote vapauttaa orgaanisten liuottimien höyryjä, jotka voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Suurina pitoisuuksina höyryt voivat aiheuttaa päänsärkyä ja myrkytysoireita.

Nieltynä

Terveydelle haitallista nieltynä. Voi aiheuttaa syövytysvammoja suussa, ruokatorvessa ja vatsalaukussa. Kipuja suussa, nielussa ja vatsassa. Nielemisvaikeuksia, huonovointisuutta ja veristä oksentelua. Suussa ja suun ympärillä voi näkyä ruskeita läiskiä ja syövytysvammoja.

Ihokosketus

Terveydelle haitallista joutuessaan iholle. Syövyttävää. Aiheuttaa polttavaa kipua, punoitusta, rakkoja ja syövytysvammoja. Voi imeytyä ihon läpi ja aiheuttaa esimerkiksi huimausta ja päänsärkyä.

Silmäkosketus

Voi aiheuttaa vakavia syövytysvammoja, kipua, silmien vuotamista ja silmäluomien muurautumista umpeen. Vakavien silmävaurioiden ja näön menetyksen riski.

Herkistyminen

Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Oireita ovat punoitus, turvotus, rakot ja haavaumat. Oireet kehittyvät yleensä hitaasti.

Pitkäaikaisvaikutukset

Ei tunnettuja.

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Vältä tuotteen joutumista viemäriin tai pintavesiin.

Ekotoksisuus

Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

13. Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

Vuotanut aine ja jäte kootaan suljettuihin, tiiviisiin säiliöihin ja toimitetaan paikalliselle ongelmajätelaitokselle.

EWC-koodi: Riippuu toimialasta ja käytöstä yms. 08 04 09 Liima- ja tiivistysmassajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita.

Absorboimisaine/liina saastunut tuotteesta:

EWC-koodi: 15 02 02 Absorboimisaineet, suodatinmateriaalit (mukaan luettuina öljysuodattimet, joita ei ole mainittu muualla), puhdistusliinat ja suojavaatteet, jotka ovat vaarallisten aineiden saastuttamia.

Kovettunut tuote on jätessännösten mukaan vaaratonta jätettä. Pyydä käsittelyohjeet paikallisilta viranomaisilta. Alla oleva koodi on jäteteksteröintiä varten.

EWC-koodi: Riippuu toimialasta ja käytöstä yms. 08 04 10 Muut kuin nimikkeessä 08 04 09 mainitut liima- ja tiivistysmassajätteet.

14. Kuljetustiedot

Tuote on kuljetettava kansallisten ja/tai kansainvälisten vaarallisten aineiden ADR:n ja IMDG:n mukaisten tie- ja merikuljetusmääräysten mukaisesti.

ADR: YK 2735 ; POLYAMIINIT, NESTEMÄISET, SYÖVYTTÄVÄT, N.O.S. (3-aminometyyli-3,5,5-trimetyylisykloheksyyliamiini) ; 8 ; III

IMDG: UN 2735 ; POLYAMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamine) ; 8 ; III

Luokituskoodi: C7 ADR-merkintä: 8 Vaaran tunnusnumero: 80
Leimahduspiste: 101 °C IMDG-merkintä: 8 IMDG EmS.: F-A, S-B

Kuljetus ADR 1.1.3.6:n mukaan: Kerroin: 1. Enimmäismäärä kuljetusyksikköä kohti: 1 000 kg.

Rajoitettuja määriä:

ADR: Enimmäismäärä 5 l sisäpakkausta kohti ja enintään 30 kg kolia kohti. Kutiste- tai käärintämuovia käytettäessä raja on 5 l sisäpakkausta kohti ja 20 kg kolia kohti (sisäpakkausten on oltava metallia tai muovia, joka ei hajoa tai puhkea helposti).

IMDG: Enimmäismäärä: 5 l sisäpakkausta kohti ja enintään 30 kg kolia kohti. Kutiste- tai käärintämuovia käytettäessä raja on 20 kg brutto kolia kohti (sisäpakkausten on oltava metallia tai muovia, joka ei hajoa tai puhkea helposti).

15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot



Vaaranumero

Syövyttävä/Frätande

Varoitusmerkit

C

Sisältää

3-aminometyyli-3,5,5-trimetyylisykloheksyyliamiini, Bensyylialkoholi, m-ksylen-alfa, alfa'-yleenidiamiini /
3-aminometyl-3,5,5-trimetyylisykloheksylamin, Bensylalkohol, m-xylen-alfa, alfa'-ylendiamiini

R-lausekkeet

Syövyttävää/Frätande. (R34)

Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä/Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring. (R20/21/22)

Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä/Kan ge allergi vid hudkontakt. (R43)

Haitallista vesieliolle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä./Skadligt för vattenorganismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. (R52/53)

Pysyvien vaurioiden varaa/Möjlig risk för bestående hälsoskador. (R68)

S-lausekkeet

Varottava kemikaalin joutumista iholle./Undvik kontakt med huden. (S24)

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkkäriin./Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare. (S26)

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta./Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd. (S36/37/39)

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista)./Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten. (S45)

Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote. /Undvik utsläpp till miljön. Läs särskilda instruktioner/varuinformationsblad. (S61)

Muut merkinnät

Ei mitään.

Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

Käytön rajoitukset

Alle 18-vuotiaat eivät saa käsitellä tuotetta tai altistua tuotteelle. 16–18-vuotiaat voivat kuitenkin hakea erikoislupaa työsuojeluviranomaisilta.

16. Muut tiedot

Koulutusvaatimukset

Erikoiskoulutusta ei vaadita, mutta tämän käyttöturvallisuustiedotteen perusteellinen tuntemus on suositeltavaa.

Toimiala

Rakennusteollisuus

Käytetyt lähteet

807/2001 (Viimeinen muokkaaja: 206/2007) Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä.
509/2005 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus vaarallisten aineiden luettelosta.
1390/1993. (Viimeinen muokkaaja: 988/2004) Jäteasetus.
1202/2001 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus käyttöturvallisuustiedotteesta + asetus 1907/2006/EY.
Kuljetusmääräysten versiot ADR 2007 ja IMDG 2006.
HTP-arvot 2005:ssa
128/2002 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkiluettelosta.

Muut tiedot

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu toimittajan antamien, tuotteen fyysisiä/kemiallisia ominaisuuksia ja kaikkia tuotteen sisältämiä aineosia koskevien tietojen perusteella.

Osan 3 R-lausekkeiden sanamuoto

R10 Syttyvää/Brandfarligt

R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä/Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring.

R20/22 Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä./Farligt vid inandning och förtäring.

R21/22 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle ja nieltynä/Farligt vid hudkontakt och förtäring.

R23/24/25 Myrkyllistä hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä/Giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring.

R34 Syövyttävää/Frätande.

R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä/Kan ge allergi vid hudkontakt.

R48/20/21/22 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä./Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt och förtäring.

R52/53 Haitallista vesiliölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä./Skadligt för vattenorganismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

R68 Pysyvien vaurioiden varaa/Möjlig risk för bestående hälsoskador.

Seuraaviin kohtiin on tehty muutoksia

1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16.